EIROPAS PARLAMENTS

2004 *2009*

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

2007/2196(INI)

25.9.2007

ZIŅOJUMA PROJEKTS

par Eiropas Savienības pilsoņu diplomātisko un konsulāro aizsardzību trešās valstīs
(2007/2196(INI))

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

Referents: *Ioannis Varvitsiotis*

PR_INI

SATURS

Lpp.

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS 3

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par Eiropas Savienības pilsoņu diplomātisko un konsulāro aizsardzību trešās valstīs (2007/2196(INI))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Eiropas Komisijas 2006. gada 28. novembra Zaļo grāmatu par Eiropas Savienības pilsoņu diplomātisko un konsulāro aizsardzību trešās valstīs (COM(2006)0712),

– ņemot vērā Reglamenta 45. pantu,

– ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ziņojumu un Ārlietu komitejas, Attīstības komitejas, kā arī Juridiskās komitejas atzinumus (A6-0000/2007),

A. tā kā dalībvalstis trešās valstīs ir pārstāvētas ļoti nevienlīdzīgi;

B. tā kā konkrēti tikai trijās pasaules valstīs (Ķīnā, Krievijā un ASV) ir ikvienas ES dalībvalsts diplomātiskā un konsulārā pārstāvniecība, tā kā 107 valstīs ir pārstāvētas ne vairāk kā 10 valstis un tā kā tādās bieži apmeklētās vietās kā Maldīvu salas pārstāvniecību nav vispār;

C. tā kā līdz ar to, ņemot vērā strauji pieaugošo to Eiropas iedzīvotāju skaitu, kuri ceļo (2006. gadā pārdoti 180 miljoni transporta biļešu) vai dzīvo ārpus Eiropas Savienības, Eiropas klātbūtni, kas izpaužas ar Eiropas Komisijas klātbūtni, varētu ņemt vērā kopējos pūliņos vienlīdzīgi sadalīt līdzekļus, lai kompensētu dalībvalstu konsulāro un diplomātisko tīklu ierobežojumus,

D. tā kā šajā jomā Kopienas tiesību aktu kopums nav īpaši attīstīts un aprobežojas ar Padomes sanāksmē pieņemto dalībvalstu valdību pārstāvju Lēmumu (1995. gada 19. decembris) par Eiropas Savienības pilsoņu aizsardzību diplomātiskajās un konsulārajās pārstāvniecībās[1] un informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm *COCON*, Eiropas Savienības Padomes darba grupā, kura ir atbildīga par konsulāro sadarbību un kuras mērķis ir organizēt informācijas apmaiņu par dalībvalstu paraugpraksi;

E. tā kā Komisija Zaļajā grāmatā paredz iniciatīvu konkrētāk piemērot EK līguma 20. pantu (kas parasti ir atstāts novārtā) un pasludina, ka ikvienam Eiropas Savienības pilsonim bez jebkādas izšķirības visās tajās valstīs, kurās nav viņa dalībvalsts pārstāvniecības vai konsulārā dienesta, ir tiesības uz diplomātisko un konsulāro iestāžu aizsardzību, kuras pamatā ir nediskriminācijas princips;

F. tā kā, to darot, Komisija:

- atsaucas uz Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 46. pantu, kas ir veltīts konsulārajai un diplomātiskajai aizsardzībai kā Eiropas Savienības pilsoņa pamattiesībām,
- atbild uz prasību piecu gadu laikā pārskatīt lēmumu 95/553/EK, kas stājās spēkā 2002. gada maijā,

[1] OV L 314, 28.12.1995., 73. lpp.

- paredz, ka Komisija izdos 5. ziņojumu par Eiropas Savienības pilsonību, kas būs īpaši piemērots notikums, lai izsludinātu iniciatīvas par reālu diplomātiskās un konsulārās aizsardzības tiesību nostiprināšanu;

G. tā kā pastāvošais tiesiskais regulējums līdz šim tomēr tika interpretēts ierobežoti, diplomātisko un konsulāro aizsardzību stingri iekļaujot starpvaldību attiecībās, ko reglamentē 1963. gada Vīnes konvencija, nevis Līguma 20. pants;

H. tā kā patiešām pastāv faktiskas un strukturālas diplomātiskās un konsulārās aizsardzības procedūras uzsākšanas atšķirības, jo konsulārā aizsardzība vismaz dažkārt var būt obligāta, bet diplomātiskā aizsardzība vienmēr ir diskrecionāra vai izriet no starpvalstu attiecībām;

I. tā kā turpretim Māstrihtas līgums paredz, ka Eiropas Savienības pilsonība ir pilsonība, kas izriet no dalībvalstu pilsonības, un tā kā jau tagad ir jāmēģina saskaņot ar to saistīto diplomātisko un konsulāro aizsardzību, kas ir būtisks posms tieslietu un iekšlietu pīlāra pārejā Kopienas kompetencē;

J. tā kā no šāda viedokļa ir nekavējoties jārada apstākļi, lai pārskatītu 1995. gada lēmumu, to paplašinot un tajā nepārprotami iekļaujot diplomātisko aizsardzību;

K. tā kā dalībvalstis jau ir uzņēmušās tādas iniciatīvas kā, piemēram, „Izmēģinājuma valsts" un kopējus simulācijas uzdevumus, kuras ļauj labāk reaģēt krīzes vai ārkārtas apstākļu gadījumā un kurās Komisija varētu sniegt ieguldījumu novērtējuma veidā;

L. tā kā pastāv pagaidām nepietiekami izmantoti tīkli, piemēram, Goda konsulu tīkls, kas tomēr ir vērā ņemami resursi un kam ir jāpiešķir nepieciešamais atbalsts;

1. bez atrunām apstiprina Komisijas iniciatīvu, kas, noraidot interpretāciju mazināt EK līguma 20. panta nozīmi, paredz iedibināt reālas saskaņotas pamattiesības uz diplomātisko un konsulāro aizsardzību ikvienam Eiropas Savienības pilsonim;

2. atbalsta to saistībā ar pasākumiem, lai ieviestu vērienīgu ilgtermiņa stratēģiju, kuras galvenie elementi būs informācija un saziņa;

3. iesaka tai nekavējoties ierosināt Padomei – papildus tās pienākumam reizi trijos gados atbilstīgi EK līguma 22. pantam iesniegt ziņojumu par Eiropas Savienības pilsonību – arī pieņemt kopējas koncepcijas un saistošas pamatnostādnes, lai uzsāktu nepieciešamo saskaņošanas procesu;

4. aicina jau tagad sākt veidot racionalizētu struktūru, kas ļaus nekavējoties vienlīdzīgi sadalīt resursus un pastiprināt apmaiņu ar paraugpraksēm, un apzināt visus valsts un privātos līdzekļus, kas ir pieejami un ko var piesaistīt šajā jomā, kā arī īstenot dažādu sadarbību starp daudzajiem iesaistītajiem dalībniekiem, kas (konsultējoties ar Komisiju) ir brīvprātīgi uzņēmušies daļu no šiem darba pienākumiem (dalībvalstis, kā arī Goda konsuli, pašvaldības, NVO);

5. prasa tai pastiprināt pasākumus saziņas un informācijas jomā, it īpaši:

- ieviešot vienotu Eiropas telefona numuru, kas ļautu visiem Eiropas Savienības pilsoņiem saistīties ar izziņu dienestu un iegūt visu nepieciešamo informāciju, kas var būt noderīga kritiskā situācijā, uzsākot konsulārās aizsardzības procedūru, un it īpaši ieviešot dalībvalstu vēstniecību un konsulātu atjauninātu sarakstu, kuros ES pilsoņiem ir tiesības vērsties;

- informējot profesionāļu aprindas, kas saistītas ar Eiropas Savienības pilsoņu uzturēšanos (īstermiņa vai ilgtermiņa) trešās valstīs, izplatot brošūras, kas ir pielāgotas viņu darbības jomai;

- uz savu atbildību izveidojot saskaņotu informācijas vietni, kurā būtu informācija ceļotājiem un kurā būtu apkopoti katras dalībvalsts paziņojumi ceļotājiem;

6. uzdod tai izstrādāt ieteikumu dalībvalstīm, tās aicinot reproducēt EK līguma 20. pantu šo valstu valstspiederīgo pasēs;

7. prasa tai atbilstīgi EK līguma 192. panta 2. daļai iesniegt priekšlikumu Lēmuma 95/553/EK grozīšanai, lai tajā skaidri iekļautu:
– diplomātisko aizsardzību,
– mirstīgo atlieku identifikāciju un repatriāciju,
– naudas avansu procedūru vienkāršošanu;

8. skaidri atbalsta jau *M. Barnier* ziņojumā pausto iniciatīvu izveidot „kopīgus birojus" četrās „izmēģinājuma" zonās – Karību, Balkānu, Indijas okeāna un Rietumāfrikas reģionā – un mudina Komisiju līdz ar šo „kopīgo biroju" ieviešanu uzsākt informācijas kampaņu ES valstspiederīgajiem, kas uzturas šajās teritorijās, lai viņi tur varētu veikt nepieciešamās reģistrācijas formalitātes;

9. uzskata, ka līdz brīdim, kad tiks izveidoti kopīgie biroju, kuri uzņemsies vissvarīgākās konsulārās funkcijas (vīzu izsniegšanu, dokumentu legalizāciju utt.), Komisijai ir jāsniedz ieguldījums dalībvalstu veiktajos pasākumos, lai uzlabotu to sadarbību, it īpaši:
   - attiecībā uz veikto uzdevumu un simulācijas analīzi izmēģinājuma valstu vadībā, lai vēl vairāk uzlabotu saskaņošanas un reakcijas spējas ārkārtas apstākļos,
   - to loģistikas spēju saskaņošanas un nodrošināšanas jomā un civilās aizsardzības resursu saskaņošanas un nodrošināšanas jomā;

10. aicina iespējami vairāk izmantot arī izglītību un tehnoloģijas, lai novērstu nepilnības un/vai labāk izmantotu noteiktus vēl nepilnīgi izmantotus resursus; no šāda viedokļa Komisijai it īpaši ir jāmobilizē resursi, lai finansētu īpašas mācības pieredzējušu dalībvalstu diplomātu un konsulāro darbinieku vadībā Goda konsuliem, kuri jau ir apmetušies uz dzīvi trešās valstīs; šīs mācības vēlāk tiks nodrošinātas arī Eiropas Savienības valstu darbiniekiem, tiklīdz „kopīgie biroji" un pēc tam ES delegācijas uzņemsies atbildību par konsulārajām funkcijām, kuras pašlaik veic dalībvalstu pārstāvniecības;

11. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai.